

**Fundació
Autònoma Solidària**

UAB CAMPUS

*Memòria del
curs 2003-2004*

El curs 2003-2004 ha estat especialment important per a la FAS. Llegint la Memòria veureu que hem consolidat les nostres línies d'actuació i que, cosa que ens satisfà molt, hem rebut el reconeixement de la societat per la nostra tasca. El

Programa PIUNE ha merescut dos premis que ens honoren perquè venen d'institucions que treballen activament per fer millor la vida quotidiana dels discapacitats: la ONCE i la Fundació GIMM (Grup d'Invàlids de Mataró i el Maresme). Estem contents del que fem, però no som triomfalistes. Volem fer-ho millor cada any i per això ens agrada rebre crítiques: llegiu el relat de la voluntària polonesa que ha treballat a l'Espai Solidari! Hem ampliat, i tenim en projecte ampliar encara més, el programa de Integració de Presos. Hem emprès noves iniciatives com l'Estiu Solidari que ha permès que 4 grups d'estudiants de la UAB hagin tingut contacte directe amb la realitat, dura, d'Amèrica Llatina. Hem estat ben presents al Campus amb el Xiringu, amb les classes a prop del camió de Intermon Oxfam que inaugura a la UAB una campanya a favor del Comerç Solidari; hem continuat les tasques de sensibilització i formació. Com sempre una part important de la Memòria és la rendició de comptes. Vegeu la informació econòmica i sabreu d'on venen i a què dediquem els diners que administra la FAS. Vegeu el destí del Fons de Solidaritat UAB.

Però pel que recordarem especialment el curs passat serà perquè ha estat el darrer en el que hem tingut el luxe de la direcció de Jordi Tolrà. A ell li devem molt del que la FAS ha arribat a ser, amb en Jordi Tolrà la FAS ha caminat des de el que era una idea quasi utòpica fins a ser un element ben real i essencial en la definició del caràcter de la UAB. Donem la benvinguda a la nova directora, Begoña Navarrete que és, feliçment, amb nosaltres des de l'1 de setembre.

Muriel Casals
Presidenta

Una ullada a les magnituds de gestió de la FAS del curs 2003-2004 deixen clar que tant pel nombre de serveis prestats, com pel de voluntaris i beneficiaris de les seves accions, la Fundació s'ha consolidat com l'estructura més activa en el marc de la solidaritat universitària i que ocupa per

dret propi un lloc destacat i referent per la qualitat de les seves accions. Això ha facilitat que la solidaritat hagi esdevingut ja un tret distintiu i diferencial del projecte educatiu de la UAB respecte d'altres universitats catalanes. La solidaritat activa ja no és un àmbit perifèric sino central en el projecte UAB. Com ha destacat el Rector en nombroses ocasions, en aquesta universitat els estudiants es poden formar no tan sols com a professionals i científics sino també, o sobretot, com a persones i ciutadans. Persones compromeses amb el seu país i amb la seva gent i ciutadans en la defensa de la participació i els drets civils, en especial en els llocs on la solidaritat és fonamental per garantir la igualtat d'oportunitats i la plena integració social. Tot això ha estat possible per la combinació de diversos factors: un compromís clar des de tota la Universitat, un excel·lent equip professional i un finançament i gestió que han buscat la marca de qualitat. La FAS ha aconseguit reunir a un equip de professionals extraordinari, motivat per la seva tasca social i compromès amb els seus objectius, sense el qual seria inimaginable el que ara es considera normal. És en aquest context de consolidació que em vaig permetre d'escoltar la proposta professional de canvi que des d'una altre àmbit se'm va fer en la primavera del 2004. Ara, en marxar, després de més de 12 anys de servei a la UAB només puc que donar les gràcies a tothom pel molt que he après de les persones que fan la UAB dia a dia com dels voluntaris i els beneficiaris dels programes de la Fundació. He d'agrair la confiança dels diferents Rectors i dels membres del Patronat de la Fundació per haver-me encarregat tirar endavant i bastir un projecte inèdit. I sobretot, gracies a tots els qui m'han ajudat a recordar cada dia que el més important del que disposem a l'hora de ser solidaris és la nostra capacitat d'escoltar, comprendre i estimar als altres.

Jordi Tolrà i Mabilon
Director (gener 1999-juny 2004)

Índex

Estiu solidari	4
Fons de solidaritat de la UAB	6
Espai Solidari	8
Postgrau de Mediació per la Integració Social	11
PIUNE	12
Integració de presos	13
Cursos de formació	14
Espai Solidari	15
Programa de salut	16
Integració de presos	18
Voluntariat Hospitalari	19
Cursos de formació als estudiants	20
Treball en xarxa	21
Gestió econòmica	22
Comunicació	23

Equip professional

Begoña Navarrete: **Directora gerent**
 María Ángeles Domínguez: **Directora administrativa**
 Glòria Martínez, Miquel Sigalat i Santiago Lopera:
Àrea d'Economia
 Jordi Castroviejo i Lucía Vaquero: **Àrea de Comunicació**
 Neus Guinovart: **Administrativa**

Patronat de la FAS

Muriel Casals **Presidenta**

Carles Sexmilo **Tresorer**

Josep Antoni Díaz Salanova
 Miquel Vilardell
 Anna Cros
 Sònia Hernández
 Antoni Morral

Agustí Verde **Secretari**

Joffre Carrera: **Cap de Programes**
 Catherine Hansen i Gemma Marina : **PIUNE**
 Abigail Mora: **Programa de salut**
 Saül del Val: **Integració de presos**
 Andreina Collu i Gabriel Fernández: **Espai Solidari**
 Anna Pérez: **Voluntariat Hospitalari**

Tot l'any en una pàgina

Per primer cop la UAB ha enviat una quarantena d'estudiants a camps de treball a l'Amèrica Llatina

Les ajudes del Fons de Solidaritat han servit per muntar diferents projectes d'escolarització a diversos països empobrits.

La campanya a favor del Comerç Just que va portar al campus Intermon Oxfam va fer que es veiessin classes a l'aire lliure a la Plaça Cívica

Sense l'ajuda d'aquesta voluntària del PIUNE, la Kathleen Schraam (estudiant erasmus amb una forta disminució visual) ho hagués tingut molt difícil a la UAB

Els agents de salut de la FAS ensenyen als estudiants de la UAB, entre moltes d'altres coses, a col·locar un preservatiu correctament

Sis dies a la setmana pugen un grup de voluntaris del Programa per la Integració de Presos a la presó de Brians a cooperar en la reinserció dels reclusos

Els nens malats de l'Hospital de la Vall d'Hebron agraïeixen molt que els voluntaris de la UAB juguin amb ells

Aquest any l'oferta formativa de la FAS s'ha ampliat amb la posada en marxa de la primera edició del Postgrau de Mediació per la Integració Social

Hem enviat 40 estudiants de la

Per primera vegada, i a petició dels estudiants, ha nascut aquest any el projecte *Estiu solidari de la UAB*, una proposta de formació en valors, dirigida al conjunt de la comunitat universitària, que té per finalitat brindar als participants l'oportunitat d'exercir directament cooperació i solidaritat als països del Sud durant les vacances d'estiu

La lluita contra la pobresa, l'exclusió social i les causes que comporten l'actual situació de subdesenvolupament i injustícia que viuen milions d'homes i dones en tot el món, són prioritats en els principals organismes i fòrums internacionals. La recerca d'un equilibri més just és una de les aspiracions més anhelades per la humanitat en el seu conjunt. La UAB, com a universitat solidària, ha enviat per primera vegada a 40 estudiants a provar l'experiència dels camps de treball solidaris a l'estiu a 4 països de l'Amèrica Llatina: **Nicaragua, Guatemala, Uruguai i Argentina**. La Fundació també ha donat suport per captar i formar voluntaris per realitzar el "Camino solidario de las universidades", un camí de Santiago realitzant tasques de reconstrucció, coordinat per la **Universitat de Santiago de Compostela**, recordant la solidaritat que la UAB va tenir amb el *Prestige* l'any anterior. I com cada any, des de l'Espai Solidari s'han gestionat presentacions de camps de treball per altres organitzacions (Setem, Assemblea de Cooperació per a la Pau, Servei Civil Internacional, Secretaria General de Joventut de la Generalitat i la Comunitat Papa Giovanni XXIII).

Una cooperant de la UAB li ofereix un globus a una nena guatemalteca

Diari d'abord d'un grup que estava a Nicaragua

Dilluns 12: Organització de les enquestes. Això inclourà dues poblacions. San Isidro i Pochocuape. L'objectiu de les enquestes és tenir una imatge de la realitat que viuen els nicaragüencs. Aquestes inclouen tant el tipus d'habitatge, nombre de persones, estudis... etc. és a dir, reflectir la realitat socioeconòmica de les

comunitats. Ara que hem acabat les enquestes podem dir que ens hem fet una visió bastant clara sobre com viu aquesta gent, les dificultats i calamitats que es presenten tots els dies, com és l'obtenir aigua, llum o l'aïllament i abandó que sofreixen per part de les institucions públiques.

Dimarts 13: Comencem a realitzar les enquestes a San Isidro.

Dimecres 14: Continuació de les enquestes a San Isidro.

Dijous 15: Inici de les enquestes a Pochocuape. Dividim la Zona en 4 parts. Realitzem la zona 1 i 2.

Divendres 16: Fem una parada en les enquestes, ja que el dissabte és el Dia de l'Alegria. Part de les celebracions que es porten a terme són per a festejar la Revolució sandinista. A la tarda ens dividim. Mario i Helena marxen a una xerrada amb el doctor a *Sí Mujer* (associació que treballa amb dones, tractant diferents temes, com el de la maternitat, la SIDA, violència domèstica...). La xerrada era sobre salut sexual reproductiva i prevenció. Nuria, Verónica i Cecilia marxen a la universitat UCA per a participar en el Consell de la Joventut de Nicaragua. Aquí hi havia representants de l'ONU, associacions juvenils i altres com *Sí Mujer*. Després visitem l'exposició que hi ha dintre de la universitat sobre la Revolució.

Dissabte 17: Al matí realitzem activitats amb els nens del barri San Judas. Juguem a *Piñatas*, joc del mocador amb sacs i fem un partit de futbol. A la tarda anem al barri Oscar Tursio per a realitzar una xerrada amb les dones d'aquesta comunitat sobre la SIDA. Aquesta activitat resulta molt exitosa, ja que s'aconsegueix que les dones a part d'informar-se se sentissin còmodes per a preguntar i així esvaïr mites que hi ha sobre la malaltia.

Diumenge 18: Mario i Helena assisteixen a una xerrada amb el doctor sobre medicina natural homeopàtica. Verónica visita la ciutat de León. Nuria i Cecilia visiten Piochomil.

UAB a cooperar a l'Amèrica Llatina

Dins d'aquest ampli Estiu Solidari, el Programa PIUNE també ha promogut camps de treball a Osona i al Delta de l'Ebre per conviure amb nois amb paràlisi cerebral, i el Voluntariat Hospitalari ha fet una crida de voluntaris perquè durant l'estiu els malalts ingressats no es quedessin sols.

Els voluntaris que han anat a l'Amèrica Llatina han realitzat tasques de tot tipus segons l'entitat d'acollida amb la que han treballat:

Ciudades Educadoras de América Latina (Rosario, Argentina): Tasques de regeneració i revitalització de favelas d'un barri degradat, cooperació en la realització d'entrevistes a supervivents de la dictadura argentina i suport a discapacitats.

Granja Hogar La Huella i SERPAJ (Montevideo, Uruguai) Convivència amb els nens i educadors de la Granja, lloc on han viscut, activitats de barri emmarcades al servei d'atenció, consulta i orientació familiar de l'associació i participació en tallers i activitats organitzats per la comissió d'educació i cultura.

Asociación Martin Luther King (Managua, Nicaragua) Prevenció de la salut, tallers de sexe segur, VIH-sida i embarassos no desitjats

San Lucas Misión (San Lucas Toliman, Guatemala) Escolarització primària i secundària, reforestació (plantació de xiprers), cultiu i producció de cafè, salut (treball en un hospital rural) i construcció (subministre d'aigua potable al poblat).

Activitat amb nens de l'Associació Martin Luther King de Nicaragua

perquè aconseguir una preparació adequada: reunions de grup, cursos de formació realitzats per professors de la UAB i d'entitats de lleure, realització d'activitats de finançament amb el suport de la majoria de negocis ubicats a la Plaça Cívica i alguna sortida de cap de setmana en un alberg, que han durat del mes de maig fins poc abans de marxar. Entre les activitats de finançament caldria destacar la *Rifa solidària*, on es van repartir premis de fins a un cap de setmana a un hotel d'Andorra, o un concert realitzat a la Zona Hermètica de Sabadell.

Voluntària de la UAB organitza un ball amb nens nicaragüencs

El procés de formació que han seguit els participants dels camps de solidaritat internacionals propis de la FAS, un cop aquests han estat seleccionats després d'una entrevista amb un psicòleg i haver escrit una carta de motivació, ha estat molt extens.

Abans d'emprendre l'experiència sobre el terreny, les persones seleccionades han participat en activitats que han

Camí de Santiago solidari

El camí solidari de les Universitats va començar el dia 31 de juliol, quan un grup de 16 voluntaris de la UAB van sortir cap a Galícia on, juntament amb estudiants de les universitats de Salamanca i Sevilla es van disposar a fer el Camí de Santiago solidari.

El grup va sortir des de l'extrem oriental de Galícia (O'Cebreiro-Lugo), a 152 km de Santiago, que són els kilòmetres que van recórrer caminant, dormint en pavellons esportius i amb un servei de càtering ambulat que els anava esperant per guiar-los a fer les tasques de voluntariat assignades, com ara neteja de camins, murs de pedra, així com neteja de matolls a un molí, un safareig, i una glorieta.

Gestió del Fons de solidaritat de

Els ajuts concedits pel Fons de Solidaritat durant el curs 2003-2004 han permès que 13 estudiants procedents de països en vies de desenvolupament puguin continuar els seus estudis a la UAB, a més de concedir ajuts a 9 projectes de cooperació internacional iniciativa d'estudiants, professors i PAS.

Conferència d'uns professors de la UAB a Comahue (Argentina)

L'impuls del Fons de Solidaritat de la Universitat Autònoma de Barcelona (l'aportació del 0,7% del pressupost de la Universitat i de les matrícules dels estudiants i nòmies del PAS i professorat), amb la planificació de les campanyes per a la recollida de fons i la renovació de les bases de les convocatòries d'ajuts individuals han permès durant el curs 2003-2004, dur a terme 2 convocatòries d'ajuts per a projectes de cooperació i dues per a ajuts individuals. A través d'una pàgina web renovada, la comunitat universitària ha pogut conèixer les convocatòries d'ajuts i aquells projectes de cooperació als que s'havien concedit ajuts.

Aquestes convocatòries han estat fetes públiques i s'han presentat **13 projectes**, dels quals 9 han estat aprovats per diferents quantitats, pujant a un total de més de **40.000 euros**.

Associacions d'estudiants de la UAB, professorat i Personal d'Administració i Serveis han volgut dur a terme tot tipus

Projectes aprovats

- Reidentificació de pous i anàlisi d'aigües a Mendoza (**ARGENTINA**). Enginyers sense fronteres va preparar un projecte sobre l'òptim ús de l'aigua potable.
- Exposició sobre el genocidi armeni (**ARMÈNIA-CATALUNYA**). La Facultat de Veterinària de la UAB va acollir unes conferències i una exposició sobre Armènia i la seva història.
- Camp de cooperació i solidaritat amb el Moviment Sense Terra (**BRASIL**). Desenvolupament d'eines i recursos educatius en una comunitat camperola.
- Educació per al desenvolupament a Santa Cruz (**BOLÍVIA**). Tramesa de professors voluntaris per reciclar docents bolivians en ciències de la terra.
- Preparació i posada en marxa d'un Mestratge en sociologia UAB - L'Havana (**CUBA**).
- Formació en tradumàtica del Personal d'Administració i Serveis i Personal Docent Investigador de la UNAN Managua (**NICARAGUA**).
- Comissió tècnica de verificació de la taxa d'analfabetisme del municipi de Palacagüina (**NICARAGUA**), emmarcat en la *Cruzada contra el analfabetismo*.
- Conflicte de la mineria de l'or a Tambogrande (**PERÚ**). Estudi d'un projecte d'intervecció sobre els efectes nocius de la mineria a cel obert.
- Formació de formadors i professionals de la ràdio de Timor Oriental (**TIMOR ORIENTAL - CATALUNYA**)

L'Autònoma: 40.000 euros

de projectes solidaris. L'actuació dels projectes ha estat variada: des de la formació de formadors fins a projectes de sensibilització i desenvolupament comunitari locals.

S'han aprovat ajuts a 9 projectes de cooperació internacional, a Argentina, Bolívia, Brasil, Cuba, Nicaragua (2) i Perú, un projecte de sensibilització a la UAB sobre cultura armènia i el genocidi que va patir aquest poble, i un projecte de formació de professionals de la ràdio comunitària de Timor Oriental perquè es formin a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Per a molts joves de països en vies de desenvolupament és gairebé impossible poder estudiar una carrera amb la mateixa facilitat que ho fem a Europa. És per això que el Fons de Solidaritat destina una part dels seus recursos per a costejar-se la carrera a la UAB. Durant aquest curs s'han concedit quatre ajuts d'estudi a estudiants procedents d'aquests països (Colòmbia, Perú i Algèria), per finalitzar els seus estudis de tercer cicle a la UAB. Aquests estudiants s'han sumat als estudiants beneficiaris del fons de solidaritat que continuen els seus estudis a la UAB. El total d'estudiants que han rebut ajuts a l'estudi durant el curs 2003-2004 ha estat de 13.

S'ha de destacar que durant aquest curs han finalitzat els seus estudis de doctorat dos estudiants palestins, que han tornat a la Universitat d'An-Najah a posar en marxa un projecte de laboratori d'informàtica amb el suport del Fons de Solidaritat de la UAB.

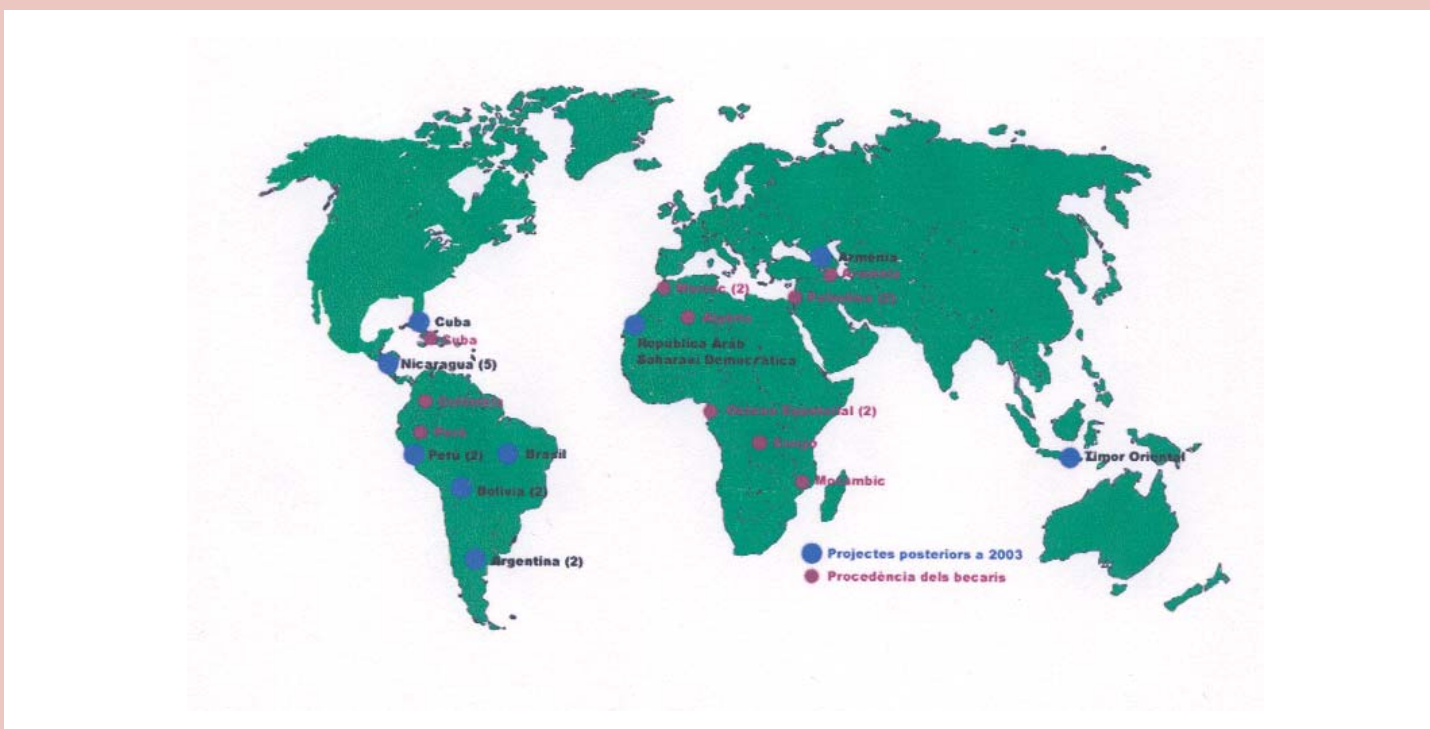

Formació de Personal d'Administració i Serveis (PAS) a la Universitat de Managua

Acte informatiu a Managua (Nicaragua)

Ubicació dels projectes concedits i els estudiants becats

la solidaritat al Campus

Una de les altres jornades que ha organitzat aquest curs l'Espai Solidari ha estat el **Dia de la Solidaritat** (16 desembre), on l'objectiu era apropar els estudiants al món de la cooperació, de la solidaritat i del voluntariat. El dia va començar amb una **Fira d'entitats** que es va situar a la Plaça Cívica. Diferents ONGD's van sumar-se a aquest diada, oferint als estudiants informació de les seves activitats. La fira es va omplir de colors i sons, perquè es va donar la possibilitat a les entitats participants de vendre productes artesanals manufacturats als països del tercer món i productes de comerç just. Les entitats que van participar van ser: **Intermon-Oxfam, Setem, Comitè Català de l'ACNUR, Escola de Cultura de Pau, SOS-Racisme, Nuestros Pequeños Hermanos, Asamblea de Cooperació per la Pau**, entre molts d'altres.

La segona gran activitat d'aquest Dia de la solidaritat a la UAB va ser la xerrada inaugural, a càrrec d'**Antoni Comín**, professor de Ciències Socials d'**ESADE**. La xerrada es va centrar en el lema de la diada: "Des de la universitat, un altre món és possible" i es va dur a terme a la *haima* sahrauí que va facilitar l'**ACAPS**, l'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí, al centre de la Plaça. Aquesta xerrada va crear debat entre els participants, que van sortir de la *haima* amb la consciència certament remoguda: què estem fent malament?

Altres activitats multitudinàries en què ha participat la FAS han estat la Festa Major de la UAB (6 de novembre), la Mostra d'Entitats de les Festes de la Mercè i la celebració de Sant Jordi a la Plaça Cívica. En totes elles la Fundació ha fet promoció de la seva activitat i dels valors solidaris en general.

Estand d'Intermon Oxfam a la Plaça Cívica, on es podia firmar a favor del comerç just

Carpa del PIUNE el dia de la Festa Major

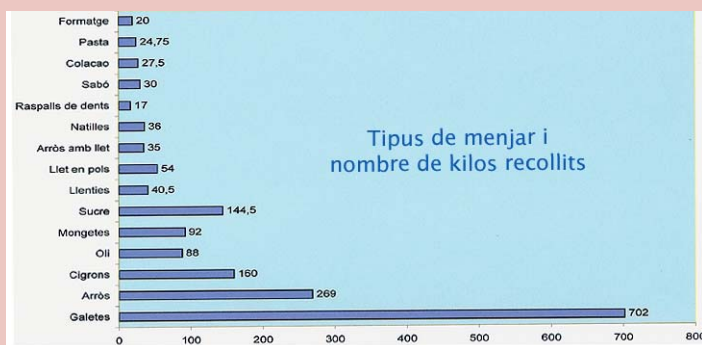
El Sàhara torna a rebre tones de solidaritat des de Bellaterra

Davant la carestia d'aliments existents als campaments de refugiats sahrauís de **Tinduf** (Algèria), fruit de la disminució de les partides que hi envien les agències especialitzades de la ONU, l'**Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí** ha organitzat la desena caravana d'ajut alimentari per mitjà de la recollida d'aliments a ajuntaments, centres cívics i universitats. A la UAB, l'Espai Solidari ha coordinat la campanya.

En total s'han recollit **1742,4 kg** d'arròs, lleties, sucre, oli, galetes, cigrons, mongetes, llet en pols,

arròs amb llet, natilles, raspalls i pasta de dents, sabó, colacao i formatges pels campaments de refugiats de Tinduf. Ha estat un èxit: s'ha quadruplicat els kilos recollits l'any passat. No només s'ha recollit menjar, sinó que s'ha fet una important tasca de sensibilització al campus i a la societat en general sobre la situació en què viuen els sahrauís a partir de conferències, recitals de poesia, distribució de cartells, missatges informatius classe per classe que anuncien els voluntaris, així com del dinar popular que es va organitzar a la Plaça Cívica.

Punt d'informació del Voluntariat

L'Espai Solidari s'ha consolidat un any més com el punt de trobada d'iniciatives, idees i propostes de persones i entitats. Durant tot l'any han passat per aquesta oficina situada a l'Edifici d'Estudiants, gairebé 3000 persones interessades en activitats de la FAS, així com del món associatiu en general.

Grup de voluntaris realitzant una dinàmica

Han proposat els seus projectes i activitats unes **70 entitats**, ONG's i diversos àmbits de les institucions públiques, entre campanyes a tot el campus universitari, cursos, Dia de la Solidaritat i Festa Major.

El projecte *Estiu Solidari* ha estat el que més ha captat l'atenció de la comunitat universitària. A les sessions informatives, on 7 entitats i la Fundació van proposar les seves activitats per a l'estiu, van participar **275 persones** i es va donar atenció personalitzada a 71 interessats.

A través de l'Espai Solidari s'han canalitzat les persones que volien ser **voluntaris de la FAS (300)**, essent **Ciències de l'Educació i Psicologia** les facultats d'on provenen, una vegada més, la majoria dels nostres voluntaris. També s'han derivat a les entitats corresponents la resta de persones que volien informació sobre voluntariat en general, ja fos per exercir-lo a la universitat o fora d'ella.

“Voluntariat europeu...una mica més de vint quilos?”

Aleksandra Muzylo,
voluntària polonesa de
l'Espai Solidari durant el curs
2003/04

“Ho recordo com si fos avui quan portava els plats, cassoles i flas-sades cap a la Vila i quan vaig mirar per primera vegada els telenotícies a Espanya sense creure que tot allò fos veritat. Vaig passar moments durs i bonics, des d'ansietat, irritació i cansament fins a alegria i satisfac-

ció que em motivaven per a emprendre les següents passes. No és fàcil resumir tot aquest temps, sobre tot per la varietat de coses que m'han passat. Per a avaluar-ho, ho divideixo tot en tres temes que m'agradaria subratllar:

Treball – Vaig venir a la Fundació amb moltes expectatives construïdes en base a la seva pàgina web. Després d'unes primeres setmanes de confusió i de no tenir clar quin era el meu rol a la Fundació, em va ajudar molt el canvi de les meves tasques. Vaig començar a veure sentit en el que estava fent, a aprendre coses,

veia utilitat en el que preparava. Em sentia millor amb l'equip, amb més confiança amb la gent.

Casa – Era conscient que viuria a la Vila, dintre de la comunitat universitària, però no imaginava que estés tan aïllada de la resta del món. Això em va impactar molt; els campus universitaris a Polònia tenen un aspecte una mica diferent. Vaig tenir també poca connexió amb les companyes de pis, encara que eren persones amables i disposades a donar-me un cop de mà. Potser era perquè no ens vèiem gaire, o pertanyíem a dos mons diferents, de diferents costums i mentalitats.

La gent – No sóc el tipus de persona que estableix fàcilment relacions amb altra gent, potser per això em va costar molt integrar-me al lloc on treballava, però la gent que he trobat al despatx van substituir als meus amics i a la meva família. Però ja és l'hora de fer la motxilla. 20 quilos és el que puc dur amb mi a Polònia, però em sembla que portaré alguna cosa més que no em cap a la motxilla. Una cosa que no es pot ni pesar ni amidar. És la càrrega de les vàries emocions i experiències que em van ajudar a conèixer el món, la gent i a mi mateixa millor.”

Mediació per la integració social, el primer postgrau que organitza la FAS

Després de realitzar un estudi en el que deixava palesa la manca de la figura del mediador per la integració social, el Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB i la Fundació Autònoma Solidària han engegat la primera edició d'un postgrau dedicat a formar aquesta nova figura professional emergent.

El postgrau és un programa de formació per a persones que es volen dedicar professionalment a la gestió de projectes d'intervenció social orientats a la inclusió, integració de col·lectius amb risc d'exclusió (disminuïts físics i psíquics, immigrants, presos, gent gran, pobres i joves amb risc d'exclusió per factors relacionats amb la salut, l'entorn social i les drogodependències), activitats de prevenció i a la gestió de programes, accions o polítiques per evitar la marginació.

Aquesta primera edició ha format **41 futurs professionals** que s'han d'encarregar de tasques que fins ara no tenien cap suport acadèmic. Ha estat, per tant, una oferta pionera a l'estat espanyol, ja que ha donat a conèixer les realitats d'exclusió social, com gestionar els programes d'una ONG, com desenvolupar millor les tasques als departaments d'afers socials de l'administració, etc.

No s'ha reproduït el temari de la diplomatura d'Educació Social, enfocada al tracte directe amb el subjecte, sinó que la matèria ha estat eminentment pràctica i encarada a la

Alumnes del postgrau durant una classe

Presentació dels estudiants el primer dia del postgrau

gestió. És per això que els docents han impartit les seves lliçons a partir de l'experiència i l'actualitat, ja que la majoria del que han explicat no surt als llibres.

Algun dels docents més destacats han estat: **Carlos Boggio** (delegat de l'ACNUR a Espanya), **Santiago Vidal** (jutge), **Joan Subirats** (UAB), **Raimon Bergós** (Coordinadora Catalana de Fundacions) o **J.I. Ruiz de Olabuénaga** (Deusto).

Les dades del postgrau:

El Postgrau s'ha celebrat a la Casa de la Convalescència (Hospital de Sant Pau), un dels espais més emblemàtics i prestigiosos que té la UAB per a realitzar esdeveniments especials i cursos de postgrau.

La primera edició del postgrau ha estat dirigida per Màrius Martínez (vicedegà de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB) i Jordi Tolrà (antic director de la FAS).

El curs ha estat estructurat en diversos blocs, en els que han destacat l'explicació de **les realitats** dels reptes socials actuals; els col·lectius amb risc d'exclusió i el Tercer Sector en general. També s'ha explicat la **metodologia i eines d'intervenció** (la gestió de projectes) que hauran d'aplicar els mediadors en el seu treball quotidià. Fins aquí va arribar la part merament teòrica, ja que el següent bloc tractava d'**exemples de bona pràctica** (integració d'invidents, disminuïts psíquics, quart món, delinqüència, ex-reclusos, immigració, refugiats, drogodependents, gent gran, dones, infants i joves), és a dir, van venir experts en la gestió d'aquests col·lectius a explicar als alumnes del postgrau com és la seva realitat quotidiana. Per completar la part pràctica es van realitzar **6 visites** de quatre hores a centres especialitzats i cada alumne va fer **pràctiques de 48 hores** a una entitat del Tercer Sector. Finalment, i per aprovar, van haver de defensar un **treball final**.

El PIUNE, referent en la integració

Durant el curs 2003-2004 el Programa d'Integració d'Universitaris amb Necessitats Especials (PIUNE) ha donat suport a 29 estudiants amb discapacitat, 20 d'ells nous usuaris d'aquest curs. Ha realitzat les diferents tasques d'acompanyament i suport a l'estudi que se li han requerit.

Acompanyar a la facultat als estudiants cecs és fonamental, especialment els primers dies.

S'ha de destacar l'èxit del programa pel que fa al foment de l'autonomia personal dels usuaris, en especial els que tenen disminució visual. A vegades és el propi usuari qui clarament busca ser autònom, però freqüentment és la feina dels voluntaris que els acompanyen, el que aconsegueix donar-los la confiança necessària. La finalitat última del PIUNE és aconseguir que els alumnes aconsegueixin acabar els seus estudis pràcticament sense cap ajuda per part del programa, ja sigui per augment d'autonomia, o bé per haver aconseguit que l'entorn directe de l'alumne (companys d'estudis i personal de la UAB) assumeixi de manera natural el suport que els és necessari.

Com una mostra dels resultats d'aquesta tasca, es pot veure que fins el curs 2002/2003, l'augment d'acompanyaments va ser constant, ja que el número d'alumnes matriculats que tenien alguna discapacitat havia anat augmentant progressivament. Al curs d'enguany, tant

Acte de reconeixement de la UAB als seus estudiants discapacitats

Estudiar a la universitat serà gratuït pels estudiants que tinguin almenys un 33% de discapacitat. Així ho va anunciar el rector de la UAB, **Lluís Ferrer** en un acte de reconeixement als estudiants amb discapacitat de l'Autònoma. Aquest acte, celebrat a la **Sala de Juntes del Rectorat**, va venir precedit per

unes paraules de **Muriel Casals**, presidenta de la FAS, i de **Jordi Tolrà**, director, que va fer un balanç dels 10 anys del PIUNE.

El fet que tan sols un 3% dels discapacitats espanyols accedeixi a estudis superiors davant del 20% de la resta de la població, confirma la necessitat de disposar de programes de suport per garantir la igualtat d'oportunitats davant de l'estudi i aconseguir la integració social i el dret a una vida independent de les persones amb alguna discapacitat. L'existència d'un programa com el d'Integració d'Universitaris amb

Necessitats Especials (PIUNE), la tasca desinteressada dels voluntaris i la ubicació de la **Vila Universitària** al campus de la UAB, han possibilitat també iniciatives com el **Projecte Vida Universitària**, el qual permet que estudiants amb una gran discapacitat puguin seguir els seus estudis a la UAB.

Alguns dels estudiants amb discapacitat que han estudiat o estudien a la UAB van pronunciar unes paraules de reflexió sobre la seva experiència a la universitat. Van ser **Julià Montero**, un noi llicenciat que ara està realitzant la seva recerca de feina amb l'ajuda de la Xarxa Unidistreball, gestionada pel PIUNE; **Domingo Garcia**, llicenciat en Psicologia que ara treballa a la ONCE; **Javier Hernández**, llicenciat en Periodisme i que ara està treballant a Saragossa al diari Heraldo de Aragón; i **David Abad**, president de l'Associació Pro-Diminuïts de la UAB (ADUAB).

de discapacitats a la universitat

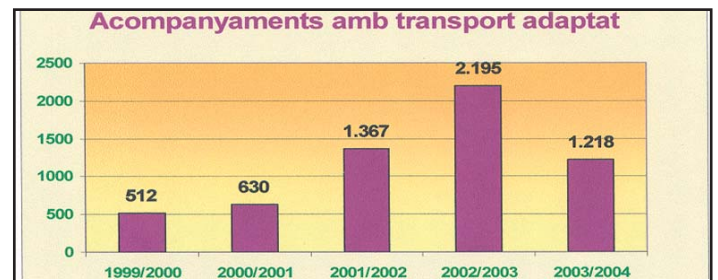
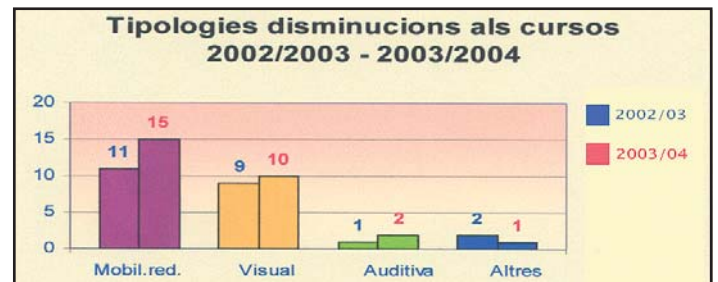
els acompanyaments a peu com els de transport adaptat s'han reduït considerablement, tot i que el nombre de beneficiaris ha augmentat.

Darrere d'aquest fet trobem la important tasca que ha realitzat el programa en aquests darrers tres anys de revisió del programa, en els quals ha donat una extensa formació als voluntaris, que per exemple els ha permès crear itineraris per als estudiants invidents.

Pel que fa al suport a l'estudi, s'ha seguit escanejant i enregistrant diverses pàgines d'apunts a l'Aula adaptada que hi ha a l'Edifici d'Estudiants.

Un any més, durant aquest curs s'han beneficiat del projecte **Vida Universitària** (atenció directa al discapacitat) **3 usuaris**: un estudiant amb tetraplègia, un altre amb mobilitat reduïda i un professor amb una malaltia degenerativa. La feina dels voluntaris ha estat fonamental perquè aquestes persones poguessin realitzar la seva activitat a la UAB amb la màxima normalitat que els és possible.

La majoria de suports que ha proporcionat el PIUNE han estat possibles gràcies a la col·laboració dels **4 voluntaris europeus** que han participat en el programa aquest curs, a part dels **23 voluntaris de la UAB**, dels quals 15 s'han implicat amb una dedicació constant.

El PIUNE rep el Premi ONCE i GIMM en reconeixement a la seva tasca

Enguany, la integració d'universitaris amb discapacitat ha estat guardonada amb 2 premis importants: el premi **ONCE** i el premi **GIMM**.

La UAB i la Fundació Autònoma Solidària han estat guardonades a la segona edició dels **Premis ONCE Catalunya**

a la Solidaritat i la Superació. Amb aquesta distinció, l'ONCE ha volgut reconèixer l'esforç de la UAB en la integració de les persones amb discapacitat a l'àmbit universitari.

El rector de la UAB va recollir el guardó el passat 11 de novembre, a l'acte de lliurament que va tenir lloc a l'**Hotel Hilton** de Barcelona. A l'acte també hi van estar presents el director i la presidenta de la FAS.

L'altre premi que ha rebut el Programa per a la Integració dels Universitaris amb Necessitats

Especials (PIUNE) ha estat el Premi GIMM, que concedeix la **Fundació GIMM** (Grup d'Invàlids de Mataró i el Maresme). En la seva cinquena edició, aquest premi a la institució s'ha lliurat a la FAS per la creació del PIUNE, com un clar esforç per contribuir a la integració de les persones amb discapacitat a l'àmbit universitari.

La Fundació Privada GIMM lliura cada any els seus premis amb l'objectiu de fer un reconeixement públic i estimular la tasca desenvolupada en diferents sectors de la societat en favor de les persones discapacitades. L'acte de lliurament va tenir lloc al Teatre Monumental de Mataró el diumenge 23 de maig.

Els altres premiats van ser: **MRW**, en la categoria d'empresa, el programa "**Hoy por Hoy**" de la Cadena SER, com a mitjà de comunicació i **Miquel Martí i Pol**, a títol pòstum.

Posem-nos en la seva pell

El PIUNE ja fa anys que apropa la realitat de les persones amb disminució al campus de la UAB. Una manera de fer-ho ben visible és transformar la Plaça Cívica en un poliesportiu a l'aire lliure, on estudiants amb discapacitat o sense practiquen junts esports adaptats durant tot el dia

La jornada d'Esport per tothom oferia la possibilitat de jugar a escacs tal i com ho fan els invidents

La UE Sant Feliu va portar el seu equip de bàsquet amb cadira de rodes i es va estar bona part del matí jugant amb tothom que s'acostava i es volia asseure en una cadira adaptada pel bàsquet. Alhora, el **Centre de Recursos de Sabadell de l'ONCE** va muntar un circuit de barreres molt realista, que va permetre a molts estudiants viure en la seva pell la desorientació i, a vegades el perill, que provoquen certs objectes o construccions que ens anem trobant quotidianament pel carrer.

El recorregut es feia acompanyat de tècnics de rehabilitació especialitzats en ensenyar a persones cegues a moure's amb seguretat. A la tarda es va continuar amb un divertidíssim partit de goalball (futbol per a cecs) i, pels que no volien suar, hi havia preparades partides d'escacs per persones cegues. La jornada esportiva, on van participar activament més de 150 persones, va estar acompanyada per una botifarrada i amenitzada a càrrec d'un DJ.

Dia internacional de les persones amb disminució

En motiu de la celebració, el 3 de desembre, del Dia Internacional de les Persones amb discapacitat, el PIUNE va organitzar un seguit d'activitats amb els objectius de donar l'oportunitat als universitaris de posar-se en la pell de persones amb disminució i fer-los conscients dels pro-

blemes i dificultats amb que es troben en relació amb el seu entorn, difondre el Programa PIUNE per tal de captar voluntaris, i informar a la comunitat universitària de la presència d'estudiants amb disminució al campus, així com dels seus drets.

La Jornada es va iniciar amb la **Gimcana Adaptada** on els participants podien realitzar un seguit de proves a la **Plaça Cívica**, com ara curses amb cadira de rodes o amb bastons i antifassos, escriure el seu nom en Braille o endevinar un conte en relleu. Tot i que el dia no convidava a quedar-se gaire estona a causa del fred i la pluja, fins a unes 40 per-

sones van participar en les diferents proves. També hi havia instal·lada l'exposició "**Personatges famosos amb disminució**" amb la finalitat de mostrar que també una persona amb algun tipus de disminució pot arribar a ser un personatge reconegut en allò que fa. Per finalitzar la jornada d'activitats es va realitzar el **Bingo Braille**, on els participants es veien obligats a aprendre per una estona el llenguatge Braille per tal de poder seguir el sorteig del Bingo.

Aquestes activitats de sensibilització no acaben aquí. Durant la resta de l'any, el programa també fa campanyes de conscienciació sobre la necessitat de respectar els aparcaments reservats per les persones amb disminució que estudien o treballen al campus i també sobre la importància de no subratllar ni guixar els llibres de les biblioteques. Si el llibre està subratllat, no es pot escanear i els estudiants cecs no el poden aprofitar.

Foment de la inserció laboral

L'objectiu principal del PIUNE és intentar fer la vida més fàcil als estudiants amb discapacitat durant el seu pas per la UAB, però l'objectiu de l'estudiant amb discapacitat és estudiar a la universitat per acabar trobant feina. Aquest any el PIUNE ha destinat un esforç especial en fomentar la inserció laboral dels seus usuaris.

Per fomentar la inserció laboral dels estudiants amb discapacitat el PIUNE ha posat en marxa una llista de distribució electrònica de la qual formen part altres universitats de l'estat amb servei d'atenció a estudiants discapacitats, empreses de selecció de personal i associacions vinculades al món de la disminució amb programes d'inserció laboral. Aquesta llista, anomenada **Xarxa Unidistreball**, funciona a mode de borsa de treball, en la qual hi ha actualment més de seixanta currículums que són consultats habitualment per empreses interessades en contractar. L'objectiu de la Xarxa Unidistreball és aconseguir una major coordinació entre totes les persones que estan treballant amb l'objectiu comú de la inserció laboral dels diplomats o llicenciats universitaris amb alguna discapacitat física o sensorial. Aquesta millora en la coordinació permet que si una oferta no pot ser coberta per aquell col·lectiu que la rep, aquesta és adreçada a tota la resta de la Xarxa, de forma que hi hagi possibilitats de trobar un candidat adequat. El PIUNE ha realitzat una forta difusió d'aquesta xarxa pel campus de la UAB.

Una voluntària europea escaneja les pàgines d'un llibre a una estudiant cega

VII Jornades sobre empresa i discapacitat

El passat dia 16 de juny es va celebrar al **Parc Tecnològic del Vallès** la VII jornada sobre discapacitat i empresa amb el títol "En plenes capacitats". Els objectius d'aquesta jornada eren oferir al col·lectiu d'empresaris tota la informació disponible referent a la contractació de persones amb discapacitat, donar a conèixer els serveis d'assessorament i d'inserció laboral especialitzats en aquest àmbit, i oferir la possibilitat a les entitats que treballen en la inserció laboral de presentar els seus programes. La jornada estava dividida en dues parts diferenciades: una, dirigida al col·lectiu d'empresaris, i una altra, a les entitats del món de la disminució i les persones amb discapacitat.

La primera part oferia, a través de les diferents ponències de professionals en dret laboral, una visió global sobre el procés que un empresari ha de seguir un cop decideix que vol contractar una persona amb discapacitat. La segona

part es va plantejar com un espai on empreses i treballadors van presentar la seva experiència com a contractants o com a contractats, i on les entitats es podien donar a conèixer, en concret les especialitzades en inserció laboral.

La inauguració de la jornada va anar càrrec de Muriel Casals, presidenta de la FAS i vicerectora de Relacions Exteriors i Cooperació Interuniversitària de la UAB, José Antonio Díaz Salanova, membre del Comitè Executiu del **Foment del Treball**, i Pedro Serra, president del **COCARMI**. A la jornada hi va haver una participació de **45 persones**: (6 persones provinents d'Ajuntaments i Diputacions, 10 persones en representació d'entitats del món de la discapacitat, 10 representants d'empreses, 11 persones particulars: persones amb discapacitat, estudiants de la UAB, estudiants d'Educació Social de la Fundació Pere Tarrés) i 8 representants d'universitats.

Sida, drogues i transtorns alimentaris:

El Programa de salut de la FAS va néixer per promoure hàbits de vida saludables entre la comunitat universitària de la UAB. Això vol dir que durant gairebé deu anys el programa ha estat informant els estudiants sobre el consum/abús de drogues, la SIDA i els transtorns alimentaris mitjançant "El Xiringu".

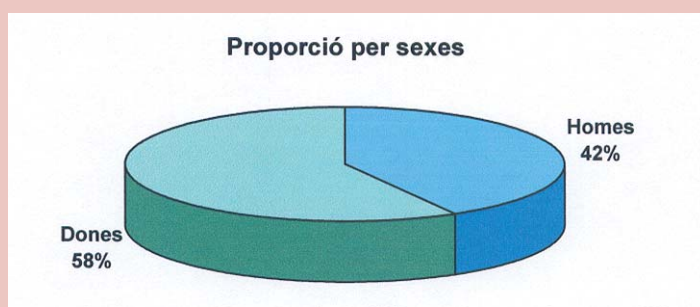
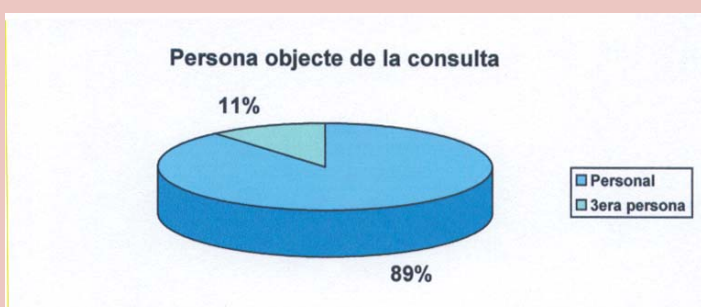
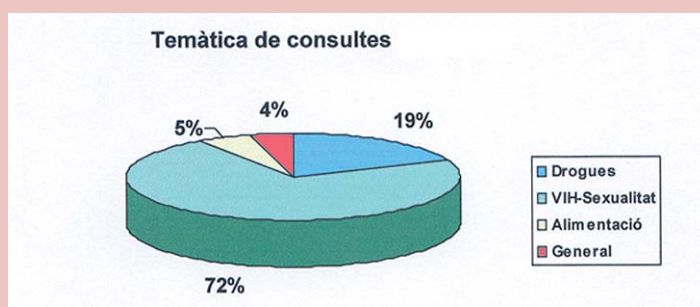
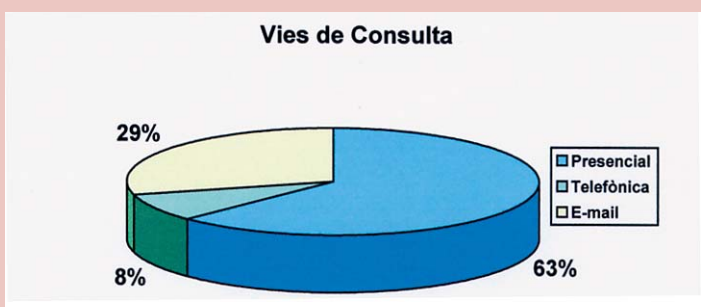

El Xiringu està ubicat a l'Edifici d'estudiants

El Xiringu no només es va crear per informar a la comunitat universitària sobre els hàbits de vida més saludables. El Xiringu és un element de proximitat amb l'estudiant, ja que a part de ser totalment confidencial i gratuït, és un instrument en el que se li parla al jove de tu a tu, amb confiança i sense intencions moralistes. Què passa si una nit has barrejat pastilles i alcohol? La nit anterior vas mantenir relacions sexuals i no recordes si vas utilitzar preservatiu, què cal fer? Dubtes i consultes com aquestes són ateses periòdicament a El Xiringu.

Enguany, "El Xiringu Mòbil", ha incrementat la freqüència de pas per totes les facultats de la UAB, com l'any anterior, de manera que s'ha organitzat tots els dilluns de 12h a 14h i un dijous cada 15 dies de 12h a 14h, que s'ha alternat amb els dijous que s'ha organitzat al bar de la Vila Universitària de 19h a 21h. S'han aprofitat directament a El Xiringu més de **5000 persones**, **4000** d'elles a la Plaça Cívica i la resta a les facultats i a la Vila Universitària.

Les dades d'El Xiringu

El Xiringu respon als dubtes dels joves

A part d'El Xiringu, el Programa de Salut realitza altres accions de sensibilització pels estudiants de la UAB. Enguany, 3 voluntàries del programa han impartit **12 tallers de sexe segur** de dues hores cadascun en diferents assignatures de la Llicenciatura de Psicologia.

El Programa també ha fet campanya en dies assenyalats a favor de millorar les conductes de risc de la comunitat universitària. Ha organitzat el **Dia Mundial sense tabac** (26 de maig), continuant amb la campanya de canviar una cigarreta per un Chupa Chups, **Jornada de l'ús i negociació del preservatiu** (4 de maig), amb diversos tallers de sexe segur i partides de triVIHal a la Plaça Cívica, i el **Dia Mundial sense alcohol** (14 de novembre), on es transmetia el missatge que és possible passar-s'ho bé i sortir de nit sense haver d'abusar de l'alcohol. Aquest era el primer any que la Fundació incidia en el tema de l'alcohol, que està tant present en la vida de molts estudiants de l'Autònoma.

Totes aquestes activitats s'organitzen muntant un estand a la Plaça Cívica amb diversos voluntaris, que interpelen els estudiants que passen pel centre neuràlgic de la UAB. En aquestes paradetes es reparteixen materials informatius, així com preservatius, pósters, etc. tant del propi programa com d'entitats amb les que es treballa habitualment (**Creu Roja, Energy Control, Durex, Associació VIHDA, Actua Vallès, Associació Contra l'Anorèxia i la Bulímia, el Departament de Sanitat i la Secretaria General de Joventut de la Generalitat**, entre molts d'altres).

Joc del TRI-VIHal durant la Jornada d'ús i negociació del preservatiu

Paradeta a la Plaça Cívica en la que es canviava una cigarreta per un Chupa Chups

Dia mundial de lluita contra la SIDA

Fa tants anys que es parla de la SIDA que avui en dia és més necessari que mai incidir en el tema per evitar la relaxació, és a dir, evitar que els universitaris "baixin la guàrdia".

Per això, un any més però amb variacions, el Programa ha portat una sèrie d'activitats a la UAB, conjuntament amb la

resta del **Comitè 1er de Desembre** (principals entitats catalanes que lluiten per evitar la propagació del virus) per commemorar el Dia mundial de lluita contra la SIDA, el dia 1 de desembre.

Durant la setmana prèvia a la celebració, el Programa de Salut va engegar la campanya "fes-te voluntari per un dia", que va tenir molt èxit: **40 voluntaris** que van rebre la deguda formació com a agents de salut.

La Plaça Cívica, les Facultats, els Ferrocarrils de la Generalitat, la Vila Universitària, el Campus de la UAB de

Sabadell i les Rambles de Barcelona van ser els múltiples espais on els voluntaris del programa van dur a terme les seves activitats de sensibilització: tallers de sexe segur, difusió de **7300 materials**, enganxada de **1000 cartells**, una exposició de quadres sobre el VIH-SIDA vista per **1500 persones**, instal·lació d'un televisor als FGC on s'hi passaven espots publicitaris sobre el tema, distribució de **2730 llacets vermells** o realització d'una performance al restaurant de la Plaça Cívica, entre d'altres activitats.

A diferència d'anys anteriors, el Programa va realitzar activitats al campus durant tota la setmana (del 2 al 5 de desembre).

El dia 1 a Barcelona, la **Generalitat** i l'**Ajuntament** van oferir una recepció a totes les entitats del **Comitè 1er de Desembre** (agrupació d'entitats catalanes que lluiten per la prevenció de la SIDA), de la qual la FAS n'és membre.

Reinserció dels presos del C.P. Brians

La principal activitat del PIP es basa en el tracte directe amb els interns de la presó de Brians. Mitjançant la participació de voluntaris i la posada en pràctica d'activitats multidisciplinars, el programa intenta aconseguir que els reclusos puguin percebre la implicació d'una part de la societat en el seu procés de reinserció.

Un pica-pica entre interns i voluntaris a la presó de Brians

El Programa per la Integració de Presos (PIP) de la FAS és un dels programes més atractius pels estudiants de la UAB. L'objectiu del programa és col·laborar en el procés de reinserció dels presos, ofertar un voluntariat pedagògic i d'activitats culturals als presos i sensibilitzar a la societat sobre la importància de la prevenció en front de la reinserció. El PIP funciona basant-se en l'atenció personalitzada i grupal de voluntaris de l'Autònoma que setmanalment es desplacen al **Centre Penitenciari Brians** (Sant Esteve Sesrovires) per donar un suport i oferir tot un ventall de noves possibilitats a aquelles persones que tot i estar tancades a la presó volen continuar o iniciar uns estudis o activitats que els poden ser útils per al seu futur retorn a la societat. Aquest any el PIP ha estat escollit com a membre de la Taula del Voluntariat Penitenciari de Catalunya, una plataforma que té la finalitat d'unificar criteris, projectes, opinions, queixes, etc. sobre el funcionament del voluntariat a les presons de Catalunya i la seva relació amb la Secretaria General de Serveis Penitenciaris. El nombre total de **voluntaris** d'aquest any ha estat de **116**, i ha atès a **192 interns**, superant les xifres de l'any passat (186 interns) i de 2002 (135 interns).

Les activitats a la presó

El PIP realitza quatre tipus d'activitats amb els presos: activitats acadèmiques, culturals, de socialització i esportives. D'entre aquestes, una de les activitats de socialització més importants és la d'orientació laboral. Un grup d'estudiants d'Economia, Dret i Psicologia pugen a la presó de dilluns a dijous de 15:00h a 17:00h a dur a terme activitats que estan relacionades amb la seva carrera. Un dels temes que imparteixen els voluntaris és Dret Laboral, que tracta de donar una orientació en l'àmbit legal de l'àmbit laboral, tal com drets i deures dels treballadors, saber llegir i interpretar una nòmina, relacions amb els superiors, etc. Pels interns és molt útil tenir coneixements

d'aquests temes pel dia que surtin al carrer i es disposin a buscar feina. Pel moment de l'entrevista de feina, els voluntaris també els donen nocions de disseny del propi currículum, postures, higiene, trucs per encarar les entrevistes, etc. tot mitjançant roll-playings de situacions reals, etc.

Un dels altres aspectes importants a l'hora d'estar en el lloc de treball és l'autocontrol. En aquest camp, els voluntaris de la UAB tracten també el fet d'aprendre a afrontar situacions violentes a la feina, davant d'ordres de superiors, relació amb els companys, excés de feina, condicions precàries, etc.

Encara que no estigui relacionat directament amb l'orientació laboral, els interns també reben nocions d'aspectes socio-econòmics, com ara administrar una renda personal i familiar per tal de poder arribar a finals de mes, el canvi de la pesseta a l'euro (hem de tenir en compte que a la presó no es poden fer servir monedes ni bitllets de curs legal, per tant el canvi és més bruscat i extensiu en el temps), conceptes econòmics d'una nòmina, etc. Per ells tampoc és fàcil realitzar tots aquells tràmits que hem de fer a la nostra vida, des de renovar un carnet d'identitat o un de conduir, a contractar un notari, aspectes que per tothom de ben segur són quotidians, però per ells en absolut.

Companyia i afecte als pacients ingressats

El programa de Voluntariat Hospitalari de la FAS es va posar en marxa al curs 1995-1996 amb l'objectiu d'aprofitar el potencial dels membres de la comunitat universitària per participar en activitats que milloressin la qualitat de l'atenció i l'estada dels pacients als hospitals.

Actualment, el programa de Voluntariat Hospitalari de la FAS compta amb **110 voluntaris** que col·laboren amb els següents centres: **Hospital de la Vall d'Hebron** (servei de biblioteca a l'àrea general i traumatologia, i servei de Ciberaula a l'àrea materno-infantil); **Fundació Sociosanitària de Barcelona: Hospital de Sant Gervasi** (geriatria), **Residència Císter** i **Residència Freedman** (psiquiatria), i **Centre Albada-Parc Taulí** (psicogeriatria i unitat de dia de demències).

Els voluntaris realitzen tasques de suport emocional i terapèutic als membres d'aquests centres, sota la supervisió dels professionals sanitaris.

Com a fet novedós, durant els mesos d'estiu, una vintena de voluntaris han participat al programa de *L'Estiu Solidari als Hospitals*, una nova proposta perquè els voluntaris continuïn oferint la seva ajuda, atenció i afecte als pacients durant el període estival.

Una voluntària li ofereix un llibre de la biblioteca a un noi hospitalitzat a la Vall d'Hebron

La Ciberaula

A la infància i l'adolescència, l'activitat que es viu amb més intensitat és l'experiència del joc, de manera que a la ciberaula es parteix de l'animació lúdica com a font terapèutica que proporciona a l'infant hospitalitzat la possibilitat de viure el seu ingrés d'una forma menys traumàtica.

La Ciberaula, patrocinada per la Fundació La Caixa, és un nou espai on els voluntaris de la FAS han col·laborat per primera vegada aquest curs. Es tracta d'un espai lúdic i educatiu on els visitants poden jugar, distreure's, informar-se i comunicar-se a través de les noves tecnologies i d'altres eines que fan més lleugera i agradable la seva estada a l'hospital.

Aquesta sala pretén apropar els pacients i familiars a Internet i a altres noves formes de comunicació que han sorgit en la nostra societat actual. D'aquesta manera, s'intenta obrir una finestra a l'exterior durant el període d'ingrés en el centre, per tal de trencar el seu aïllament.

Un dels recursos utilitzats és l'accés a l'Aula de Salut de la comunitat virtual Educ@lia, on poden fer consultes, comunicar-se i compartir experiències amb persones que es troben hospitalitzades. L'objectiu fonamental de la ciberaula és enriquir i fer profitosa l'estada de nens i joves a l'hospital a partir de l'aprenentatge, del joc, de l'ocupació positiva del temps lliure, i a través de la comunicació activa amb altres infants i adolescents ingressats i les seves famílies. Tanmateix, el benestar de l'infant o jove té un efecte beneficiós en la família que veu reduït l'estrès, l'ansietat i l'angoixa que la malaltia comporta.

La ciberaula a l'hospital Vall d'Hebron és una experiència pilot on 11 voluntaris d'hospitals de la FAS han participat des de la seva posada en marxa, l'octubre de 2002. Actualment la ciberaula funciona de dilluns a divendres de 14 a 20h i els dissabtes de 10.30 a 12.30h.

Cursos de formació oberts a tothom

Un dels valors afegits que té la UAB són els cursos de formació reconeguts amb crèdits de lliure elecció que ofereix la FAS. Des de fa alguns anys, els programes de la Fundació organitzen cursos destinats a complementar en valors la formació acadèmica que ofereix la universitat.

Entre els mesos de febrer i abril de 2004 s'ha realitzat el segon **Curs d'Introducció a la Solidaritat i Cooperació Internacional**, amb l'objectiu d'introduir els participants al món de la solidaritat i cooperació oferint una visió global dels desequilibris nord-sud i sensibilitzar entorn a aquestes desigualtats i les seves principals causes. Per participar al curs no calia ser estudiant de la UAB, estava obert a totes les persones interessades en temes relacionats amb el món de la cooperació i la solidaritat. Per aquest motiu, entre els **51 participants** al curs n'hi havia molts que ja havien acabat la carrera o que estaven cursant postgraus o altres cursos. La majoria dels inscrits provenien de les facultats de Ciències de la Comunicació i de l'Educació. A les sessions teòriques s'han tractat temes molt diversos, des de la campanya de les mines antipersonals, als moviments per la pau dels últims anys, passant pel rol de les ONG's o el rol de les institucions públiques a Catalunya. Especialment s'ha tractat el món de la cooperació a través de diferents temàtiques, com el gènere, la salut i el medi ambient. La cloenda del curs va anar a càrrec de **Jesús Maestro**, Secretari de Cooperació de la Generalitat de Catalunya.

El **Curs d'Agents de Salut** ja ha complert la seva tercera edició. Aquest curs va néixer amb l'objectiu de proporcionar als voluntaris del Programa de Salut de la Fundació uns coneixements sobre VIH-Sida, drogodependències i trastorns alimentaris, per poder actuar com a agents de salut en la seva realitat més immediata, és a dir, els seus companys de classe. S'ha cregut convenient organitzar un curs obert a tothom, però especialment facilitant l'accés dels voluntaris en actiu, perquè puguin tenir una base prou sòlida per treballar en VIH-Sida, drogodependències i trastorns alimentaris.

La inauguració del curs, el passat 4 de novembre a la Facultat de Lletres, va anar a càrrec d'**Albert Giménez**, director del Programa de la Sida de la Generalitat de Catalunya i de la presidenta de la FAS, **Muriel Casals**. Han estat ponents del curs professors de la UAB, tècnics d'associacions especialitzades i de l'administració pública. El total d'inscrits ha estat de **64 persones** i ha estat reconegut amb 2 crèdits de lliure elecció.

Un any més, i amb aquest ja en són cinc, el Programa per la Integració de Presos ha dut a terme la seva formació més exhaustiva, el curs "**Àmbit Penitenciari i Reinserció**". El curs, que enguany tenia una durada de 32 hores, ha comptat amb la representació de tots els sectors implicats en el procés de la reinserció dels presos: administració, professorat de la UAB, voluntaris, associacions, funcionaris del Centre Penitenciari Brians, un jutge de l'Audiència Provincial de Barcelona, familiars d'interns, i els propis interns, a més de la societat, que en aquest cas era representat pels **29 assistents** al curs.

L'objectiu del curs és contribuir a desmitificar la imatge negativa i estereotipada, que des de la societat, i en aquest cas els estudiants de la UAB, es té de les presons i dels presos i dotar als assistents d'uns coneixements bàsics que ajudin a comprendre millor la realitat del món penitenciari, tant des d'un punt de vista teòric com des d'un punt de vista sociointegrador.

Moure's per seguir creixent

La FAS ha continuat amb la mateixa política institucional que havia engegat l'any anterior: donar a conèixer a fons la Fundació als principals òrgans de decisió política i enfortir les relacions amb les entitats punteres de l'àmbit social, signant fins i tot convenis de col·laboració amb algunes d'elles.

La FAS ha continuat treballant amb universitats de la resta de l'estat, com per exemple la **Universidad Complutense de Madrid**, on se'ls ha assessorat per crear en aquella universitat un organisme similar al PIUNE. En aquest mateix sentit, la Fundació també ha assistit a diverses reunions sobre la qualitat del voluntariat a les **Universitats de Sevilla i Las Palmas**. Així doncs, la FAS ha seguit treballant en xarxa amb altres universitats, que és una de les característiques que té. Pel que fa al Tercer Sector, la presidenta de la FAS va signar un conveni de col·laboració amb Intermon-Oxfam, mitjançant el seu coordinador a Catalunya, **Santi Bolívar**.

L'activitat internacional sempre ha estat present des dels inicis de la Fundació. Enguany la FAS ha acollit a quatre cooperants italianes que han vingut gràcies a un conveni signat amb dues associacions d'aquest país, arran de la nova llei de Servei Civil que ha aprovat el govern transalpi. També des de fa uns mesos, el Programa per a la Integració dels Presos de la FAS col·labora amb el projecte europeu **EEPTI** (European Educational Project for Penitentiary Institutions), que té per objectiu apropar les noves tecnologies a la presó.

Lliurament del Premi Civisme a la web de la FAS per part de la Consellera de Benestar i Família, Anna Simó

Relacions institucionals

La Fundació Autònoma Solidària va començar l'any anant a la presentació de les línies estratègiques i d'intervenció de cara aquesta legislatura del Conseller de Justícia, **Josep Maria Vallès**, davant les entitats que col·laboren regularment amb el Departament de Justícia.

Pel que fa al Programa de salut, la Dra Muriel Casals i en Jordi Tolrà van presentar la Fundació a **Antoni Plasència**, director de recerca i docència de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Posteriorment, el director de la FAS i la tècnica del Programa de salut es van reunir amb **Maria Estrada**, tècnica del Departament de Sanitat. Pel que fa a la solidaritat, la presidenta i el director de la FAS van tenir una reunió amb el secretari general de cooperació exterior de la

Generalitat de Catalunya, **Jesús Maestro**, per tal de negociar la prolongació del conveni amb l'Espai Solidari.

La reunió va coincidir amb la clausura del curs de solidaritat i cooperació de l'Espai Solidari que va fer el mateix Jesús Maestro, tot explicant la política de cooperació de la Generalitat. Aprofitant la inauguració de la Ciberaula a l'Hospital de la Vall d'Hebron, amb la presència de la Consellera de Sanitat **Marina Geli** i el prestigiós psiquiatra **Luis Rojas Marcos**, el director i el cap de programes (Joffre Carrera) els van presentar la Fundació.

El director de la FAS també ha anat a Madrid a presentar els nous projectes de la Fundació a **Pilar Dávila**, directora general d'Acció Social, del Menor i la Família del Ministerio de Asuntos Sociales.

Gestió i promoció econòmica

Un dels objectius principals de l'Àrea d'Economia d'aquest any ha estat l'optimització dels recursos obtinguts i la diversificació de les fonts de finançament.

Un finançament òptim

El fet de diversificar les seves fonts de finançament ha servit per consolidar uns programes i engegar-ne de nous. El **Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales** i l'**Institut Català del Voluntariat** s'han consolidat com els principals finançadors pel que fa a la promoció del voluntariat entre els joves universitaris.

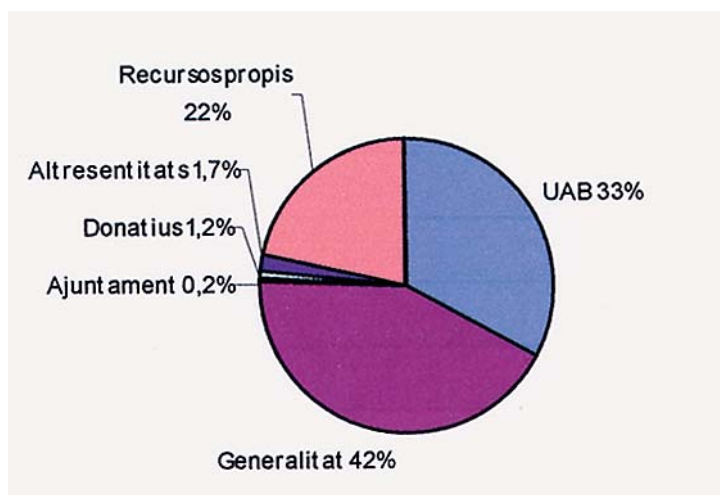
Aquest curs, la Fundació ha passat a gestionar el Fons de Solidaritat de la Universitat Autònoma de Barcelona (0,7% del pressupost de la UAB i els donatius de les matrícules dels estudiants i la nòmina del professorat i el PAS), fet que ha implicat l'increment del volum de la gestió econòmica de l'entitat. Enguany, el Programa europeu de Joventut, el **PIUNE** i l'**Espai Solidari** han comptat amb 5 voluntaris d'Europa. A més, gràcies a un acord amb diferents entitats italianes 4 joves italianes han realitzat unes estades de col·laboració a la FAS. Com cada any, gràcies a les aportacions aconseguides en el

marc de Nous Filons d'Ocupació i Plans d'Ocupació del **Departament de Treball** Generalitat, la FAS ha pogut dur a terme els diferents programes socials. Un curs més, les entitats privades han estat clau pel finançament dels programes socials de la FAS, essent la **Fundació "la Caixa"** i la **Fundació Un Sol Món** les entitats que hi donen més suport. L'obtenció de recursos per ingressos derivats d'activitats pròpies s'ha incrementat aquest curs respecte a l'anterior, bàsicament gràcies a les matrícules dels cursos de formació que realitzen els diferents programes i a les del Postgrau de Mediació per la Integració Social.

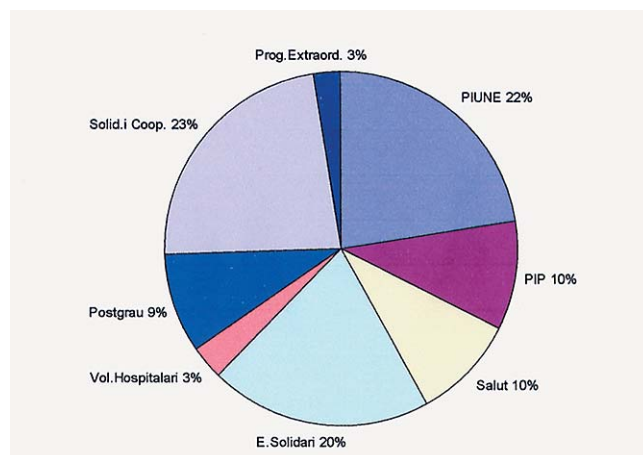
Cal remarcar que aquest curs s'ha consolidat el suport del Departament d'Universitats al **PIUNE**. Tant al 2003 com al 2004 l'aportació d'aquest departament ha estat clau pel funcionament del programa, així com per l'Espai Solidari ho ha estat la llarga relació de la Fundació amb la **Secretaria General de Joventut** i el **Departament de Benestar i Família**, que s'ha mantingut aquest curs.

Ingressos per institucions liquidat 2003

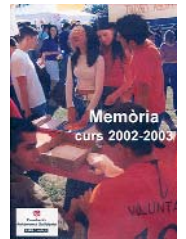
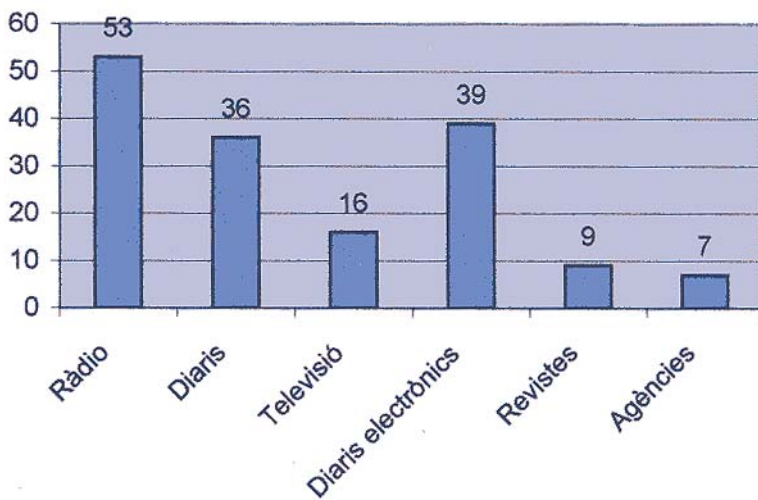
Despeses per programes liquidat 2003

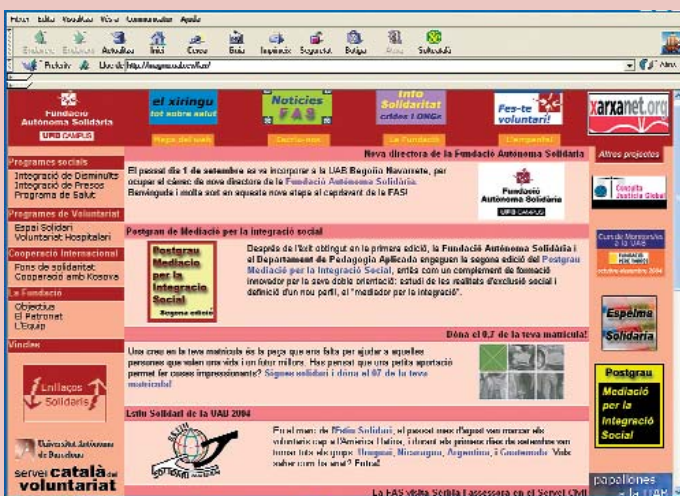
Comunicació

La promoció i difusió de la solidaritat, tant a la UAB com a la resta de la societat, és un dels objectius de la Fundació. Per aquest motiu, l'Àrea de Comunicació ha mantingut la web actualitzada i ha fomentat l'aparició dels valors solidaris de la UAB als mitjans de comunicació

Nombre de vegades que la FAS ha aparegut als mitjans :

El web de la Fundació ha guanyat el IX Premi Civisme de la Generalitat

El web de la FAS, amb més de 15.000 visites aquest any, ha aconseguit el IX Premi Civisme als mitjans de comunicació en categoria internet. El prestigiós guardó el va donar la Consellera de Benestar i Família Anna Simó al Palau de la Generalitat durant la Diada de Sant Jordi. El jurat va valorar la bona organització dels

materials i la facilitat de la consulta. La FAS també ha coordinat aquest any el portal xarxanet.org, impulsat per l'Institut Català del Voluntariat, en el seu apartat de voluntariat universitari en llengua catalana. El portal ha rebut 35.000 visites en el seu primer any de funcionament.

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots els voluntaris, personal de la UAB, docents i a les entitats i institucions que ens han donat suport al llarg d'aquest curs

Amb la col·laboració de:

Abacus, Camden, CIDEYEG, Informat Catalana 2000, La Farmàcia de l'Autònoma, La Pelu de la Uni, L'Òptica Universitària, Orlimarc, RACC, Tech Data, Toldos Ros

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Comissió Europea

Ajuntament de Barcelona

Fundació UN SOL MÓN

CAIXA CATALUNYA

MINISTERIO DE TRABAJO
Y ASUNTOS SOCIALES

Por Solidaridad
OTROS FINES DE INTERÉS SOCIAL

Fundació "la Caixa"

Agilent Technologies

**Fundació
Autònoma Solidària**

UAB CAMPUS

Edifici A Campus UAB
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 24 85 Fax: 93 581 20 00
www.uab.es/fas/
fas@uab.es
c/c 2013-0692-85-0201452905